

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาวិทยานิพนธ์เรื่อง "ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีน : มุมมองของไทย" ผู้เขียนสนใจศึกษาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้นำไทยตัดสินใจเข้าร่วมมือด้านความมั่นคงกับจีน ซึ่งตัวแปรนี้คือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศเป็นกรณีสำคัญ

ในช่วงก่อนการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการต่อกัน ไทย-จีนเป็นศัตรูต่อกันอย่างเด่นชัด ผู้นำไทยในสมัยนั้นต่อต้านคอมมิวนิสต์และฝักใฝ่สหรัฐอเมริกา เหตุผลที่ไทยใกล้ชิดกับสหรัฐฯ เพราะสหรัฐฯ คือ ภัยแก่แห่งความมั่นคงของไทย หากปราศจากความช่วยเหลือของสหรัฐฯ ไทยจะไม่สามารถป้องกันอธิปไตยของตนเองได้¹ และประการสำคัญไทยถือว่าจีนเป็นภัยคุกคามที่สำคัญของไทย ส่วนจีนก็ถือว่าการที่ไทยสนับสนุนสหรัฐฯ โดยส่งทหารเข้าร่วมรบในสงครามเกาหลี² และให้สหรัฐฯ เข้ามาตั้งฐานทัพในไทย เป็นการท้าทายและพยายามที่จะปิดล้อมจีน³ ต่อต้านจีน ต่อมา ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน ได้ประกาศลัทธินิกสัน (Nixon Doctrine) ในปี พ.ศ.2512 โดยแสดงเจตน์จำนงที่จะถอนทหารออกไปจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะยุ่งเกี่ยวให้น้อยที่สุด ประกอบกับสหรัฐฯ หันไปผูกมิตรกับจีนมากขึ้น ทำให้ผู้นำไทยเริ่มมองหาทางเลือกใหม่ในการธำรงรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนให้ความสนใจและร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น จัดตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ขึ้น และในปีพ.ศ.2514 อาเซียนได้เสนอให้ภูมิภาคนี้เป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง (ZOPFAN) แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลง

¹ สุรชาติ บำรุงสุข. สหรัฐอเมริกากับระบบทหารในประเทศไทย : ศึกษากรณีความช่วยเหลือด้านการทหารยุคหลังสงครามเวียดนาม (ค.ศ. 1975-1980). (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2525), หน้า 42.

² Edgar Snow. *Red China Today*. (New York : Random House, 1962), p.283.

³ กระมล ทองธรรมชาติและกมล สมวิเชียร. *หัวใจหวัดของนโยบายต่างประเทศไทย*. (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2514), หน้า 31.

ตลอดเวลา⁴ ดังนั้น ไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนนโยบายโดยหันมาผูกมิตรกับจีน และในปีพ.ศ.2518 ถือได้ว่าเป็นปีแห่งการเริ่มต้นของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนอย่างเป็นทางการ

เมื่อปัญหาแกมพูชาได้เกิดขึ้นในปีพ.ศ.2522 ได้ส่งผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน ไกล่ชิดกันอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพราะทั้งสองประเทศมีศัตรูและมีทัศนคติในการมองภัยคุกคามร่วมกัน โดยถือว่าเวียดนามคือศัตรูของไทย-จีน ในทัศนะของจีน จีนไม่พอใจเวียดนามที่หันไป ผักไผ่โซเวียต และเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสภาความร่วมมือหรือร่วมกันทางเศรษฐกิจ (COMECON) เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2521 และเซ็นสัญญามิตรภาพและความร่วมมือกับโซเวียตเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2521 ตลอดจนทำการแทรกแซงทางทหารในแกมพูชาจนยึดพนมเปญได้สำเร็จในปี พ.ศ.2522 โดยโค่นรัฐบาลพอลพตที่จีนสนับสนุนอยู่ ทำลายเกียรติภูมิของจีน⁵ และในที่สุดจีนจึง ทำสงครามสั่งสอนเวียดนามเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2522 สงครามสั่งสอนดังกล่าวทำให้ ผู้นำไทยมั่นใจได้ว่า เมื่อใดที่เวียดนามรุกรานและยึดครองแกมพูชาโดยรุกล้ำเขตแดนไทยอีก จีนจะ เปิดสงครามตามแนวพรมแดนจีน-เวียดนาม ให้เวียดนามมีศึกสองด้านเป็นการป้องกันและ ป้องปรามกองกำลังเวียดนามไม่ให้รุกล้ำเขตแดนไทยเป็นอย่างดี⁶ พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา เคยกล่าวไว้ว่า “จีนเป็นกุญแจสำคัญต่อการแก้ไขปัญหากัมพูชา ปัญหากัมพูชาเป็นความขัดแย้ง ของมหาอำนาจระดับโลก การแก้ไขปัญหาคงต้องได้รับความยินยอมจากจีน”⁷ ดังนั้น มิติทางทหาร จึงเป็นมิติใหม่ที่ไทย-จีนเห็นประโยชน์ในการสร้างความมั่นคงร่วมกัน⁸ ในทัศนะของไทยเกิดขึ้น เนื่องจาก การรุกรานและยึดครองแกมพูชา ทำให้เขตแดนไทยถูกรุกล้ำอธิปไตย กรณีโนนหมากมูน เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2523 ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยเป็นอย่างมาก⁹ เพราะฉะนั้น ย่อมถือได้ปัญหากัมพูชาเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอันทำให้ไทย-จีนร่วมมือกัน

⁴ กระทบ ท่องธรรมชาติและคณะ. ทัศนคติชนชั้นนำของไทยต่อความมั่นคงแห่งชาติ : ความหมายสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า 2.

⁵ จุลชีพ ชินวรรณ. “ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับเวียดนาม : เมื่อสหภาพกลายเป็นศัตรู”. วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 8 เล่มที่ 4 (เมษายน-มิถุนายน 2522), หน้า 13.

⁶ สุชาติ บำรุงสุข. ศ.ศ.2000 : ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2537), หน้า 128.

⁷ สุดาพร นาญไพบุลย์. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนพ.ศ.2518-2528. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), หน้า 83-84.

⁸ จุลชีพ ชินวรรณ. “ความร่วมมือทางทหาร : มิติใหม่ในความสัมพันธ์ไทยและจีน”. วารสารเอเชียปริทัศน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2530), หน้า 7.

⁹ จุลชีพ ชินวรรณ. “วิกฤตการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา : กรณีโนนหมากมูน”. จุลสารชุดเบื้องต้นหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน เล่มที่ 76-86 (2522-23), หน้า 3-14.

สำหรับสภาพแวดล้อมภายในประเทศของไทย ปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) เป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้ไทย-จีนร่วมมือต่อกันมากขึ้น เพราะไทยต้องการแก้ไขปัญหา พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยและจีนต้องการส่งความช่วยเหลือต่อเขมรแดง ทำให้ทั้งสองประเทศได้ยินยอมแลกเปลี่ยนข้อเรียกร้องซึ่งกันและกัน โดยพลเอก สายหยุด เกิดผล (อดีต ผู้บัญชาการทหารสูงสุด) กล่าวว่า “ปัญหากัมพูชาทำให้จีนต้องพึ่งพาไทยเพื่อดำเนินการตาม เป้าหมายในภูมิภาค จีนจึงต้องอาศัยเขตแดนไทย เป็นช่องทางหรือเป็นสะพานในการลำเลียงอาวุธ ยุทโธปกรณ์เพื่อนำไปสนับสนุนเขมรแดงที่เป็นฝ่ายจีนต่อต้านเวียดนาม ดังนั้นไทยสามารถเรียกร้อง ให้จีนตัดทอนความช่วยเหลือพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และยุติการกระจายเสียง ประชาชนแห่งประเทศไทยได้”¹⁰

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีนถือเป็นมิติใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งสองประเทศ เป็นการประสานความร่วมมือทางทหารอย่างเปิดเผย และที่สำคัญ ทั้งสองประเทศมีการดำเนินนโยบายในผลประโยชน์ร่วมกันด้วยการต่อต้านศัตรู คือ เวียดนามเป็นสำคัญ และเมื่อโซเวียตล่มสลาย ไม่สามารถช่วยเหลือเวียดนามได้อีกต่อไป เวียดนามจึงขาดผู้ค้ำประกันความมั่นคงและกลัวอยู่โดดเดี่ยว ประกอบกับความสัมพันธ์ระหว่าง สหรัฐฯ, จีน, โซเวียต, ไทย, และอาเซียนเป็นไปได้อย่างดีมากขึ้น มีการทำการค้าขายร่วมกัน ในที่สุด ปัญหากัมพูชาสามารถคลี่คลายและยุติลงได้ โดยที่เวียดนามยอมถอนทหารออกจาก กัมพูชาในปีพ.ศ.2532 และสหประชาชาติได้จัดแผนสันติภาพให้แก่เขมรสี่ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย เขมรสามฝ่าย และเขมรฝ่ายฮุนเซน (เวียดนามหนุนอยู่) โดยมีการลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพ ที่กรุงปารีสเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2534 และจัดให้มีการเลือกตั้งภายในประเทศ

จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น นับว่าสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ (international environment) เป็นปัจจัยที่สำคัญอันส่งผลทำให้ผู้นำไทยตัดสินใจร่วมมือกับจีน โดยไทยได้ ตัดสินใจปรับเปลี่ยนนโยบายจากที่เคยพึ่งพาแต่สหรัฐฯ เพียงประเทศเดียว โดยหันมาเป็นมิตรกับ มหาอำนาจอื่นมากขึ้น ไม่แบ่งแยกอุดมการณ์และระบอบการปกครองอีกต่อไป ทศนะของผู้นำไทย จึงเน้นเรื่องการทหารควบคู่ไปกับเรื่องเศรษฐกิจด้วย โดย Shri Satyendra Preethum จากหนังสือ Towards Collective Security in Asia กล่าวว่า “รัฐจะต้องให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ เพราะ

¹⁰Saiyud Kerdphol, *The Struggle for Thailand : Counter-insurgency 1965-1985*. (Bangkok : S.Research Center Co.,1987),pp.166-167.

ถ้าหากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจดี ความสัมพันธ์ทางการเมืองก็จะดี และในที่สุดจะทำให้ความสัมพันธ์ทางความมั่นคงดีตามไปด้วย"¹¹ เพราะฉะนั้น กล่าวได้ว่า ความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น เป็นสิ่งที่บุคคลและองค์กรควรกระทำเพื่อความมั่นคงของชาติ ปฏิรูปโครงการเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น¹²

ดังนั้น สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สงครามเกาหลีเป็นจุดแรกเริ่มของความขัดแย้งระหว่างโลกตะวันตกและโลกคอมมิวนิสต์ เป็นสงครามในการเผชิญหน้าที่มีการใช้อาวุธและกองทัพเป็นเครื่องมือในการตัดสินปัญหา¹³ และเมื่อเกิดสงครามเกาหลีและสงครามเวียดนาม ผู้นำไทยตัดสินใจเข้าช่วยเหลือสหรัฐฯ โดยส่งทหารเข้าร่วมรบ และอนุญาตให้มีการตั้งฐานทัพในประเทศไทยได้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนจึงห่างไกลจากความเป็นมิตรมากขึ้น แต่เมื่อสหรัฐฯ พ่ายแพ้ในสงครามเวียดนาม และประกาศถอนทหารออกจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนหันมาผูกมิตรกับจีน ประกอบกับเมื่อเกิดปัญหากัมพูชา, ปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้ส่งผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนสามารถปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์จากศัตรูมาสู่ความเป็นมิตรได้ในที่สุด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 6 บท กล่าวคือ บทที่หนึ่ง ได้แก่ บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา, สมมุติฐาน, กรอบความคิดในการศึกษา ขอบเขตในการศึกษา, วิธีการศึกษา, วัตถุประสงค์ในการศึกษา และประโยชน์ในการศึกษา บทที่สอง กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศมหาอำนาจ ซึ่งเปี่ยมเบนการพึ่งพาจากสหรัฐฯ มาสู่จีน บทที่สาม กล่าวถึง จุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์จากศัตรูมาสู่มิตรระหว่างไทย-จีน บทที่สี่ กล่าวถึง ทักษะของผู้นำไทยต่อจีน โดยเน้นการศึกษาในเรื่องของมิติความมั่นคงภายนอก สาระสำคัญคือกรณีการที่เวียดนามทำการรุกรานและยึดครองกัมพูชา บทที่ห้า กล่าวถึง ทักษะของผู้นำไทยต่อจีน โดยเน้นการศึกษาในเรื่องของมิติความมั่นคงภายใน

¹¹Swaminathan V.V., *Problems of Peace and Security in Asia*. (New Delhi: Sterling Publishers Private Limited, 1986), pp.68-69.

¹²Carol Lee Hamrin, *China and the Challenge of the Future: Changing Political Patterns*. (Colorado: Westview Press, 1990), p. 139.

¹³Edgar Snow, *Red China Today*, p.283.

สาระสำคัญคือกรณีปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) บทที่หก เป็นบทสรุปประกอบด้วยภาคผนวกท้ายบท

1.2 สมมุติฐาน

ไทยมีนโยบายด้านความมั่นคงจากสหรัฐอเมริกามาเป็นจีน เพราะความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมีผลต่อไทย

1.3 กรอบความคิดในการศึกษา

การศึกษาวិทยานิพนธ์เรื่อง “ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีน : มุมมองของไทย” นั้น ผู้เขียนทำการวิเคราะห์โดยอาศัยแนวความคิดเรื่อง ผลประโยชน์แห่งชาติ (national interest) เป็นสำคัญ

Han J. Morgenthau กล่าวถึงผลประโยชน์แห่งชาติไว้ว่า การที่รัฐจะดำเนินนโยบายหนึ่ง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อปกป้องอธิปไตย การเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา ภาษา เชื้อชาติของตนให้ปราศจากการรุกรานของชาติอื่นได้ รัฐต่าง ๆ อาจจะดำเนินนโยบายร่วมกัน แข่งขันกัน ถ่วงดุลย์กัน หรือเป็นพันธมิตรต่อกัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้อำนาจนั้นไปปกป้องหรือแสวงหาประโยชน์ของชาติได้ โดยทั้งนี้ รัฐจะต้องดำเนินนโยบายระหว่างประเทศบนรากฐานของผลประโยชน์แห่งชาติที่แต่ละรัฐยอมทำทุกประการ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศตนเป็นสำคัญ¹⁴

ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีนส่งผลทำให้ไทย-จีนได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน กล่าวคือ เพื่อขจัดภัยคุกคามจากเวียดนาม ไทยยินยอมให้จีนใช้เขตแดนไทยเป็นเส้นทางในการลำเลียงอาวุธ ยุทโธปกรณ์ของจีนไปให้เขมรแดงเพื่อใช้ต่อสู้กับเวียดนามได้ และจีนได้ยินยอมที่จะ

¹⁴Theodore A. Coulombis and James H. Wolfe, "National Interests and Other Interests", in Introduction to International Relations : Power and Justice.(Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1978),p.78.

ลดความช่วยเหลือเพื่อพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) และยุติการกระจายเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย (สปท.) ลง ด้วยเช่นกัน

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า แนวความคิดเรื่อง "ผลประโยชน์แห่งชาติ" มีความเหมาะสมที่สุดสำหรับการอธิบายในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพราะเหตุที่ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมหาอำนาจทั้งสหรัฐฯ - จีน ต่างผูกพันต่อกันโดยมีวัตถุประสงค์เรื่องผลประโยชน์เป็นสำคัญ ซึ่งเห็นได้จาก ก่อนที่ไทย-จีนจะสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตต่อกันในปี พ.ศ.2518 ผลประโยชน์ของไทยสอดคล้องกับสหรัฐฯ อย่างมาก เพราะในขณะนั้น ภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ค่อนข้างรุนแรง ดังนั้น ผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไทย-จีนจึงไม่มี แต่หลังจากไทย-จีนสามารถสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตต่อกันได้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2518 ประกอบกับสหรัฐฯ ไม่สามารถเป็นที่พึ่งพาของไทยได้อย่างเต็มที่อีกต่อไป ผู้นำไทยในขณะนั้นจึงมองหาเป้าหมายใหม่ และเมื่อเกิดปัญหากัมพูชาในปีพ.ศ.2522 ผู้นำไทยจึงตัดสินใจเบี่ยงเบนเข้าหาจีนและสร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อขจัดภัยคุกคามใหม่อันเกิดจากเวียดนาม ผลประโยชน์ระหว่างไทย-จีนในความต้องการขจัดภัยคุกคามจากเวียดนามจึงมีความชัดเจน ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีนก็ผูกพันกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีน : มุมมองของไทย" นี้ ผู้เขียนสนใจศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทย-จีนร่วมมือด้านความมั่นคงต่อกันเป็นสำคัญ โดยการศึกษาจะพิจารณาถึง

1. ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศ ก่อนการสถาปนาและหลังการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการระหว่างไทย-จีน ซึ่งมีผลต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน
2. มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ไทย-จีน เคยเป็นปฏิปักษ์ต่อกันและหันมาร่วมมือกัน
3. ความผูกพันร่วมกันระหว่างไทย-จีนในช่วงเกิดปัญหากัมพูชา
4. ความร่วมมือด้านความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ระหว่างไทย-จีน อาทิเช่น ด้านการทูต ด้านการเมือง ด้านการทหาร ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.5 วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษามีรูปแบบการวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย บทความ, วารสาร, หนังสือ, หนังสือพิมพ์, เอกสารทางวิชาการ และ วิทยานิพนธ์ ซึ่งมีแหล่งข้อมูลจากห้องสมุดรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดส่วนกลางของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดส่วนกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดวปอ.(วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร) กระทรวงการต่างประเทศ ตลอดจนคำให้สัมภาษณ์ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาที่เวียดนามรุกรานและยึดครองกัมพูชา

1.6 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯและไทยกับจีน
2. เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทย-จีนมีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน
3. เพื่อศึกษาความร่วมมือด้านความมั่นคงต่าง ๆ ระหว่างไทย-จีน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในช่วงเกิดปัญหา กัมพูชา

1.7 ประโยชน์ในการศึกษา

1. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย-จีนในด้านต่าง ๆ
2. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์จากศัตรูสู่มิตรระหว่างไทย-จีน
3. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทย-จีนร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในช่วงระยะเวลาที่เกิดปัญหา กัมพูชา.